

Mjere osiguranja u zatvorskom prostoru

Cvetić Javorski, Ljubica

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:341649>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-30**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Specijalistički diplomski stručni studij sigurnosti i zaštite

Ljubica Cvetić Javorski

MJERE OSIGURANJA U ZATVORSKOM SUSTAVU

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2017

Karlovac University of Applied Sciences
Safety and Protection Department
Professional graduate study of Safety and Protection

Ljubica Cvetić Javorski

SECURITY MEASURES IN THE PRISON SYSTEM

FINAL PAPER

Karlovac, 2017

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Specijalistički diplomski stručni studij sigurnosti i zaštite

Ljubica Cvetić Javorski

MJERE OSIGURANJA U ZATVORSKOM SUSTAVU

ZAVRŠNI RAD

Mentor: dr.sc. Vladimir Tudić, prof.v.š

Karlovac, 2017

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
KARLOVAC UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Trg J.J.Strossmayera 9

HR-47000, Karlovac, Croatia

Tel. +385 - (0)47 - 843 - 510

Fax. +385 - (0)47 - 843 - 579

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU

Stručni / **specijalistički studij**: Sigurnosti i zaštite na radu
(označiti)

Usmjerenje: Sigurnosti i zaštite na radu, Karlovac, 01.06.2017.

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA

Student: **Ljubica Cvetić Javorski** Matični broj: 0135174746

Naslov: **MJERE OSIGURANJA U ZATVORSKOM SUSTAVU**

Opis zadatka:

U uvodu ovog rada opisati razloge izrade rada na tu temu, a posebno sigurnosnu problematiku. U nastavku rada opisati: tijela zatvorskog sustava, zakonske odredbe za provođenje mjera osiguranja, mjere osiguranja koje se primjenjuju: tehničku zaštitu, tjelesnu zaštitu. U nastavku rada su navesti konkretni primjer iz prakse u periodu od 2010 do 2014 godine, gdje je provedeno istraživanje primjene sredstava prisile na području Republike Hrvatske u zatvorskom sustavu. Navesti statističke podatke u vidu tablica i grafova, taktika i način primjene, obveze službenika, te izvješćivanje.

U zaključku iznijeti svoj stav o problematici u zatvorskom sustavu, te kako poboljšati mjere sigurnosti, u prvom redu zaposlenika, a onda i zatvorenika.

Zadatak zadan:

Rok predaje rada:

Predviđeni datum obrane:

01.06.2017.

12.09.2017.

26.09.2017.

Mentor:

Predsjednik Ispitnog povjerenstva:

dr.sc. Vladimir Tudić, prof.v.š.

Marijan Brozović, dipl.ing.stroj.v.p.

PREDGOVOR

Zahvaljujem mentoru dr.sc.VladimiruTudić, prof.v.š.na ukazanom povjerenju i pruženoj pomoći tijekom izrade završnog rada.

Zahvaljujem na savjetima i pružanoj pomoći tijekom cijelog specijalističkog studija i izrade ovog rada dipl.ing.stroj.v.p Marijan Brozović i dr.sc.Jovan Vučinić,prof.v.š.

Zahvaljujem na pružanoj pomoći i savjetima pomoćniku ministra Ministarstva pravosuđa Struč.spec.crim Anđelko Dundić, te njegovim suradnicima, voditelju Odjela Osiguranja Ivanu Vukojević, te njegovim suradnicima Damir Žeželj i Ivan Žvigač.

Zahvaljujem instrukturu borilačkih vještina Branimiru Bunić, autoru priručnika „Tehnike samoobrane za pravosudnu policiju“ na savjetima i pomoći pri izradi završnog rada.

Od srca zahvaljujem svojoj obitelji na pruženoj potpori tijekom studija.

HVALA!

SAŽETAK

Tema završnog rada je: Mjere osiguranja u zatvorskom sustavu.

U uvodu ovog rada opisani su razlozi izrade rada na tu temu, posebno sigurnosna problematika. U nastavku rada slijede: tijela zatvorskog sustava, zatim zakonske odredbe za provođenje mjera osiguranja, mjere osiguranja koje se primjenjuju: tehnička zaštita, tjelesna zaštita. U nastavku rada su navedeni konkretni primjeri iz prakse u periodu od 2010 do 2014 godine, gdje je provedeno istraživanje primjene sredstava prisile na području Republike Hrvatske u zatvorskom sustavu. Navedeni su statistički podaci u vidu tablica i grafova, taktika i način primjene, obveze službenika, te izvješćivanje.

Završni rad završava zaključkom u kojem iznosim svoj stav o problematici u zatvorskom sustavu, te kako poboljšati mjere sigurnosti, u prvom redu zaposlenika a onda i zatvorenika.

Ključne riječi: mjere osiguranja, zatvorski sustav, zatvorenik, Ministarstvo pravosuđa, tijela zatvorskog sustava, kaznionice, zatvori, odgojni zavodi, Zakon o izvršavanju kazne zatvora, Pravilnik o načinu obavljanja poslova odjela osiguranja u kaznionicama i zatvorima, Pravilnik o načinu primjene sredstava prisile.

RESUME

The subject of the final work is: Security measures in the prisons system.

The introduction to this paper describes the reasons for working on this topic, especially these security issues.

In the following, the following are the bodies of the prisons system, then the legal provisions for the implementation of insurance measures, these security measures applied: technical protection, physical protection.

The following are some concrete examples of practice from 2010 to 2014, where a study of the use of coercive means in the area of Republik Croatia in the prisons system was carried out. Statistical data is provided in the form of tables and graphs, tactics and method of application, officers' obligations, and reporting.

The final work ends with a conclusion in which I put my attitude to the problem in the prisons system and how to improve these security measures, primarily the employee and then the prisoner.

Keywords: security measures, prisons system, prisoner, Ministry of Justice, prisons, educational institutes, law on execution of prison sentences, Ordinance on the manner of performing the work of the department of insurance in prisons and prisoners, Ordinance on the method of applying coercive means.

SADRŽAJ:

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA.....	Error! Bookmark not defined.
PREDGOVOR	I
SAŽETAK.....	III
RESUME	IV
SADRŽAJ:.....	V
1. UVOD	1
2. TIJELA ZATVORSKOG SUSTAVA	2
2.1. Zatvori.....	2
2.2. Kaznionice.....	3
2.3. Odgojni zavodi	4
2.4. Centri	4
2.4.1. Centar za dijagnostiku u Zagrebu	4
2.4.2. Centar za izobrazbu	5
3. ZAKONSKE ODREDBE ZA PROVOĐENJE MJERA OSIGURANJA ZATVORSKOM SUSTAVU U REPUBLICI HRVATSKOJ	7
3.1. Zakon o izvršavanju kazne zatvora	7
3.2. Pravilnik o načinu obavljanja poslova osiguranja u kaznionicama i	7
3.3. Pravilnik o načinu primjene sredstava prisile	7
3.4. Plan Osiguranja	8
4. MJERE OSIGURANJA	9
4.1. Tehnička zaštita	9
4.2. Tjelesna zaštita	10
4.3. Konkretni primjeri iz prakse u periodu od 2010 -2014 godine.....	13
4.3.1. Primjena sredstava prisile - Zatvor u Zagrebu.....	13
4.3.2. Primjena sredstava prisile - Zatvor u Osijeku	16
4.3.3. Primjena sredstva prisile -Zatvor u Sisku.....	17
4.3.4. Primjena sredstava prisile -Kaznionica i zatvor u Požegi.....	21
4.3.5. Primjena sredstva prisile - Odgojni zavod u Turopolju	22
4.3.6. Primjena sredstva prisile - Kaznionica u Lipovici - Popovači	24
4.3.7. Primjena sredstva prisile - Kaznionica u Lepoglavi.....	28

4.4. Izvješća o primjeni sredstava prisile od 2010 do 2014 godine	30
4.4.1. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2010 godinu	30
4.4.2. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2011 godinu	31
4.4.3. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2012 godinu	32
4.4.4. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2013 godinu	33
4.4.5. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2014 godinu	34
4.4.6. Izvješće o primjeni sredstava prisile u razdoblju od 2010 -2014 godine.....	35
5. ZAKLJUČAK	36
6. LITERATURA	40
7. POPIS SLIKA	42

1. UVOD

Tema završnog rada je Mjere osiguranja u zatvorskom sustavu, koja mi je dodijeljena od mentora Dr.sc. Vladimira Tudić, prof.v.š kako bi izradom ovog rada mogla približiti i upoznati sa mjerama osiguranja u zatvorskom sustavu, a ujedno primijeniti znanja stečena na specijalističkom studiju na kolegiju Alarmni sustavi.

U uvodnom dijelu ću pobliže objasniti razloge izrade na prethodno navedenu temu. Nadalje ću se posvetiti problematici ali i posebnostima rada zatvorskog sustava u RH, sa posebnim osvrtom na sigurnosnu problematiku.

Mjere osiguranja u zatvorskom sustavu u RH se razlikuju od mjera osiguranja osoba, objekata i imovine Ministarstva unutarnjih poslova ili osiguranja osoba, objekata i imovine koje osiguravaju djelatnici Privatne zaštite najviše u tom dijelu, što se u mjerama osiguranja u zatvorskom sustavu čuvaju i štite zatvorenici, dakle, osobe lišene slobode, dok u prethodno navedena dva slučaja osiguravaju se civilne osobe koje rade u štićenim objektima.

Mjere osiguranja u zatvorskom sustavu su specifične po tome, što je krajnji cilj i svrha odjela osiguranja u suradnji sa ostalim odjelima u zatvorskom sustavu, a to su u prvom redu odjel tretmana, odjel zdravstvene zaštite te odjel financija, zatvorenici osigurati život što sličniji vanjskim uvjetima, odnosno uvjetima na slobodi, a sukladno pojedinačnom programu izvršavanja kazne zatvora, te zatvorenika kroz cijeli period izvršenja kazne zatvora pripremati na život na slobodi te tretmanski raditi pojedinačno na zatvoreniku da izađe na slobodu kao bolja osoba, te poticati zatvorenika da njegovo ponašanje bude u skladu sa ponašanjem koje bi bilo primjereno životu na slobodi.

Kada govorimo o sigurnosnoj problematici, mjerama osiguranja u zatvorskom sustavu, postoje tehnički sustav zaštite i sustav tjelesne zaštite, čiju sigurnosnu problematiku ćemo detaljno razraditi u nastavku rada.

2. TIJELA ZATVORSKOG SUSTAVA

2.1. Zatvori

U 12 Zatvora izvršava se:

- mjera istražnog zatvora
- kazna zatvora izrečena u prekršajnom i drugom postupku te
- kazna zatvora izrečena u kaznenom postupku u trajanju od šest mjeseci

Svi su zatvori zatvorenog tipa, a mogu imati ustrojene poluotvorene i otvorene odjele.

Tri zatvora imaju posebne odjele za izvršavanje kazne zatvora dulje od šest mjeseci:

- Zatvor u Gospiću
- Zatvor u Puli-Pola,
- Zatvor u Zagrebu

2.2. Kaznionice

U kaznionicama se izvršava kazna zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci.

Prema stupnju sigurnosti i slobodi kretanja zatvorenika:

- Kaznionice u Glini i Lepoglavi, Kaznionica i zatvor u Šibeniku te Zatorska bolnica u Zagrebu su zatvorene,
- Kaznionice u Lipovici i Turopolju su poluotvorene,
- Kaznionica i zatvor u Požegi ima zatvorene, poluotvorene i otvorene odjele
- Kaznionica u Valturi je otvorena

Neovisno o stupnju sigurnosti, kaznionice mogu imati zatvorene, poluotvorene i otvorene odjele.

U kaznionicama se provode i sigurnosne mjere:

- obavezno liječenje od alkohola i droge
- obavezno psihijatrijsko liječenje

Zatvorenice kaznu zatvora dulju od šest mjeseci izdržavaju u Kaznionici u Požegi u zatvorenim, poluotvorenim i otvorenim uvjetima.

Kazna maloljetničkog zatvora izvršava se u zatvorenim i poluotvorenim uvjetima Kaznionice u Požegi, a u otvorenim uvjetima u Kaznionici u Valturi.[2]

2.3. Odgojni zavodi

Odgojna mjera upućivanja u odgojni zavod izrečena u kaznenom postupku izvršava se

- maloljetnice u Odgojnom zavodu u Požegi,
- maloljetnike u Odgojni zavod u Turopolju[2]

2.4. Centri

- Centar za dijagnostiku u Zagrebu
- Centar za izobrazbu

2.4.1. Centar za dijagnostiku u Zagrebu

U Centar za dijagnostiku, nadležni županijski sudovi, po rješenjima o upućivanju na izvršavanje kazne zatvora koja donose suci izvršenja s područja cijele Republike Hrvatske, upućuju:

- sve muške i ženske osobe osuđene na kaznu zatvora u trajanju duže od šest mjeseci, odnosno osobe kojima je ostatak kazne po uračunatom istražnom zatvoru duži od šest mjeseci,
- sve punoljetne osobe kojima je uz kaznu zatvora izrečena sigurnosna mjera obaveznog psihijatrijskog liječenja,
- sve osobe čija je kazna zatvora preuzeta na izvršavanje sukladno međunarodnom ugovoru ili posebnom zakonu.[2]

2.4.2. Centar za izobrazbu

Centar za izobrazbu obavlja stručne poslove koji se odnose na planiranje i provođenje temeljne, dopunske i specijalističke izobrazbe službenika kaznenih tijela.

Izobrazba se u pravilu bavi organiziranjem tečajeva i seminara, a prema potrebama pojedine izobrazbe i kroz druge oblike izobrazbe.

Izobrazba obuhvaća osposobljavanje za zvanje i samostalno obavljanje poslova polaznika temeljnih tečajeva pravosudne policije i osposobljavanje drugih ovlaštenih službenih osoba radi stjecanja specijalističkih znanja i vještina ovisno o poslovima na izvršavanju kaznenopravnih sankcija i mjera.[2]

Slika 1 : Tijela zatvorskog sustava[2]

3. ZAKONSKE ODREDBE ZA PROVOĐENJE MJERA OSIGURANJA U ZATVORSKOM SUSTAVU U REPUBLICI HRVATSKOJ

3.1. Zakon o izvršavanju kazne zatvora

Ovim se zakonom uređuje izvršavanje kazne zatvora.

Glavna svrha izvršavanja kazne zatvora jest, uz čovječno postupanje i poštovanje dostojanstva osobe koja se nalazi na izdržavanju kazne zatvora (zatvorenik), njegovo osposobljavanje za život na slobodi u skladu sa zakonom i društvenim pravilima.[3]

3.2. Pravilnik o načinu obavljanja poslova osiguranja u kaznionicama i zatvorima

Ovim pravilnikom propisuje se način obavljanja poslova odjela osiguranja u kaznionicama i zatvorima Uprave za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa.

Radi provođenja ovog Pravilnika, upravitelj kaznionice, odnosno zatvora donosi Plan osiguranja.

Nadalje, ovim Pravilnikom se opisuju Posebne obveze službenika odjela osiguranja, zatim zabrane službenicima pravosudne policije, te u Pravilniku su opisani Poslovi odjela osiguranja.[5]

3.3. Pravilnik o načinu primjene sredstava prisile

Ovim Pravilnikom pobliže se propisuje način primjene sredstava prisile koja su ovlaštene službene osobe odjela osiguranja ovlaštene primjenjivati u obavljanju službe u kaznionicama i zatvorima Uprave za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa.

Pravilnik opisuje prema kome je dozvoljeno primijeniti sredstva prisile, nadalje Primjenu sredstava prisile, te na kraju Izvješće o primjeni sredstava prisile.[6]

3.4. Plan Osiguranja

Radi provođenja Pravilnika o načinu obavljanja poslova osiguranja u kaznionicama i zatvorima, Upravitelj kaznionice ili zatvora donosi Plan osiguranja.

Planom osiguranja utvrđuje se:

- postupci i mjere za održavanje sigurnosti u kaznionicama, odnosno zatvorima
- vrsta i količina opreme i naoružanja
- način obavljanja poslova radnih mjesta odjela osiguranja
- evidencije i način vođenja evidencija na poslovima radnih mjesta odjela osiguranja
- oprema i naoružanje na pojedinom radnom mjestu
- prostor koji se osigurava, zone motrenja i kretanje službenika na radnim mjestima vanjskog osiguranja
- znakovi za komuniciranje i prepoznavanje
- način primopredaje službe na radnim mjestima
- postupci i mjere u slučaju organiziranog narušavanja reda i stege, požara, elementarnih nepogoda ili drugih izvanrednih okolnosti
- pretraga prostorija u kojima borave zatvorenici
- drugi postupci i mjere koji su od značaja za sigurnost

Plan osiguranja kaznionice i zatvori dostavljaju Središnjem uredu Uprave za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa.[6]

4. MJERE OSIGURANJA

4.1. Tehnička zaštita

Zakonske osnove kod primjene tehničke zaštite:

- Zakon o privatnoj zaštiti
- Pravilnik o uvjetima i načinu provedbe tehničke zaštite

Tehnička zaštita osoba i imovine provodi se tehničkim sredstvima i napravama , uz primjenu raznih oblika tehničkog štíćenja, a osobito:

- protuprovalne i protuprepadne tehnike
- zaštite od nedopuštenog pristupa u štíćene prostore,
- zaštite od unošenja eksplozivnih, ionizacijskih i inih opasnih tvari,
- zaštite od iznošenja, odnosno otuđenja štíćenih predmeta
- zaštita prilikom obavljanja poslova osiguranja

Tehnička sredstva i naprave mogu biti povezane u sustavu tehničke zaštite.

Tehnička sredstva i naprave, moraju biti korišteni isključivo u svrhu radi koje su ugrađeni.

Provedba tehničke zaštite mora biti sukladna propisima o uvjetima i načinu provedbe tehničke zaštite.[1]

U zatvorskom sustavu u zatvorima u Republici Hrvatskoj u kojima zatvorenici izdržavaju kaznu isključivo u zatvorenim uvjetima, postoji sljedeća tehnička zaštita objekta:

- zaštitna ograda (Zatvor u Zagrebu i drugi zatvori)
- betonska zaštitna ograda (Kaznionica u Lepoglavi)
- bodljikava žica na rubovima zaštitnih ograda objekta
- protuprovalna vrata (na ulazima u objekte)
- videonadzor – kojim je pokriven cijeli štićeni objekt
- metal detektorska vrata
- ručni metal detektor

4.2. Tjelesna zaštita

Zakonske osnove kod primjene tjelesne zaštite:

- Zakon o izvršavanju kazne zatvora
- Pravilnik o načinu obavljanja poslova odjela osiguranja u kaznionicama i zatvorima
- Pravilnik o načinu primjene sredstava prisile

Sukladno Zakonu o izvršavanju kazne zatvora kao tjelesnu zaštitu primjenjujemo sredstva prisile.

Sredstva prisile mogu se primijeniti samo kada je to nužno da se spriječi bijeg zatvorenika, tjelesni napad na službene ili druge osobe, nanošenje ozljeda drugim osobama, samoozljeđivanje, namjerno uzrokovanje materijalne štete, ili radi svladavanja pasivnog ili aktivnog otpora zatvorenika.[3]

Sredstva prisile mogu se primijeniti protiv osoba koje oslobađaju zatvorenike, napadaju na zatvorenike, protupravno ulaze u objekt ili prostore kaznionice, odnosno zatvora, ili ako se neovlašteno nalaze unutar objekta ili prostora kaznionice odnosno zatvora.

Ove osobe zadržavaju se do dolaska ovlaštenih osoba ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Sredstva prisile primjenjuju se kada postoji aktivni ili pasivni otpor zatvorenika.

Aktivni otpor postoji kad zatvorenik ne postupa po zakonitoj naredbi ovlaštene službene osobe, a da pri tome ugrožava sebe, druge osobe ili imovinu veće vrijednosti.

Pasivni otpor postoji kada zatvorenik ne postupa po zakonitoj naredbi ovlaštene službene osobe, a da pri tome ne ugrožava sebe, druge osobe ili imovinu veće vrijednosti.[3]

Sukladno Pravilniku o načinu primjene sredstava prisile, sredstva prisile jesu:

- zahvati za privođenje i tehnike obrane
- gumena palica
- raspršivač s dopuštenim neškodljivim tvarima
- električni paralizator
- mlazovi s vodom
- podražavajuća kemijska sredstva
- vatreno oružje

Prije primjene sredstava prisile službenik pravosudne policije će o tome upozoriti osobu prema kojoj kani to sredstvo primijeniti, osim ukoliko bi isticanje upozorenja dovelo u pitanje izvršenje službene zadaće.

Službenik pravosudne policije primijenit će najblaže sredstvo prisile koje jamči uspjeh u obavljanju službene zadaće.[6]

Sredstva prisile, osim zahvata za privođenje i tehnika obrane, neće se primijeniti prema zatvorenicima koji su vidljivo bolesni, stari, iznemogli ili teški invalidi, kao niti prema zatvorenicama čija je trudnoća vidljiva.

Ovlašteni službenik koji primjenjuje sredstva prisile mora posjedovati određena znanja i vještine te poznavati zakonsku regulativu o uvjetima i načinu primjene sredstava prisile.[6]

4.3. Konkretni primjeri iz prakse u periodu od 2010 -2014 godine

4.3.1.Primjena sredstava prisile - Zatvor u Zagrebu

Opis događaja:

Dana xx.xy.xxyy službenik odjela osiguranja radio u vremenu od 7:30 do 15:30 sati.

U 7:50 sati dobio je nalog za sprovođenje od nadređenog u kojem je određen za voditelja grupe za sprovođenje zatvorenika 01 i 02 i druge na Županijski sud u Zagrebu u dvoranu „B“ gdje je u 9:00 sati zakazana rasprava.

Tijek sudske rasprave odvijao se uredno, sve do 12,05 sati kada su zatvorenici 01 i 02 ustali sa svojih mjesta i naveli da više ne žele sudjelovati na raspravi, a predmetni sudac ih je upozorio da se pridržavaju reda u sudnici jer će u protivnom biti udaljeni iz sudnice.

Nakon toga predmetni zatvorenici, odbili su sjesti na svoje mjesto, te je predmetni sudac dao usmeni nalog pravosudnoj policiji da smire zatvorenike odnosno da isti moraju sjesti na svoja mjesta.

Na nalog predmetnog suca, službenik odjela osiguranja izdao je usmenu zapovijed zatvorenicima da sjednu, na koju oni nisu reagirali, stoga sam izdao upozorenje o primjeni sredstava prisile jer su zatvorenici svojim ponašanjem pružali pasivni otpor.

Obzirom da predmetni zatvorenik odbio je sjesti na svoje mjesto, a prethodno je upućeno upozorenje, službenik odjela osiguranja primijenio je zahvat za privođenje, izbijanjem noge nogom te posjeo zatvorenika na stolicu, nakon čega je zatvorenik sjedio na svojem mjestu te se nastavilo sa raspravom(Kao što predočava slika 2,3,4,5)

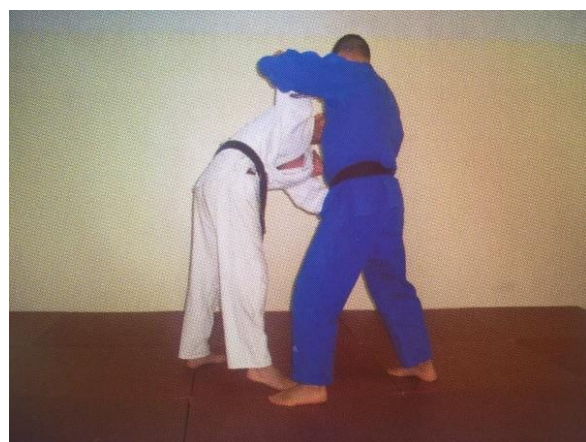
Zatvorenik nakon primjene sredstava prisile postupio je po naređenju ovlaštene službene osobe te se potom ispričao zbog incidenta i izjavio kako mu

je izrazito žao što je impulzivno reagirao na takav način, pa je potom obećao da će ubuduće poštivati naredbe suda i ovlaštenih službenih osoba.

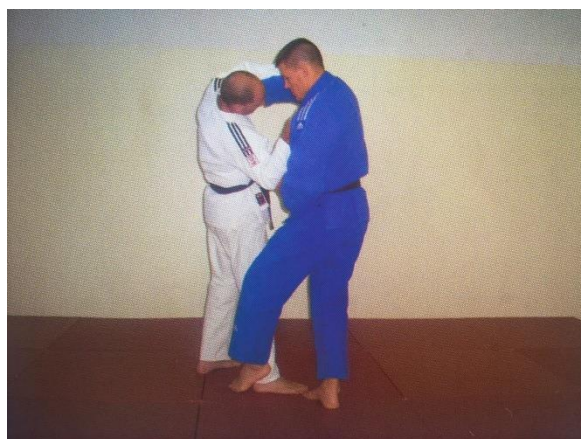
Zatvorenik 01 nije se želio pismeno očitovati, a po završetku sprovođenja, omogućen mu je liječnički pregled, koji je obavezan unutar 12 sati nakon primjenesredstva prisile.[8]

Slika 2.Predodžba -primjene sredstva prisile- Izbijanje noge nogom[7]

Slika 3.Predodžba-primjene sredstva prisile- Izbijanje noge nogom[7]

Slika 4.Predodžba-primjene sredstva prisile- Izbijanje noge nogom[7]

Slika 5.Predodžba-primjene sredstva prisile- Izbijanje noge nogom[7]

4.3.2. Primjena sredstava prisile - Zatvor u Osijeku

Opis događaja:

Dana xx.yy.xxyy. oko 19 sati u sobi broj xy na zatvoreničkom odjelu došlo je do primjene sredstava prisile – raspršivač s dopuštenim neškodljivim tvarima u cilju sprečavanja tjelesnog napada zatvorenika 01 i 02 na zatvorenika 03.

Sredstva prisile primijenjena su od službenika odjela osiguranja (2 službenika pravosudne policije) koji su raspoređeni u vremenu od 14 h do 22 h koji su obavljali svoje zadaće Odjela osiguranja na zatvoreničkom odjelu.

Neposredno prije incidentnog događaja, navedeni službenici nalazili su se ispred sobe 7. i u tom trenutku obavljali razgovor sa zatvorenikom 07. Isti su odmah nakon što su čuli buku i galamu iz sobe 5., ušli u istu te zatekli zatvorenike 01 i 02 kako rukama i nogama udaraju zatvorenika 03 koji se nalazio na podu. Službenik pravosudne policije izdao je naredbu zatvorenicima „PREKINI, ODMAKNI SE“, na što su se isti oglušili i nastavili s napadom.

Budući da su se isti (zatvorenici 01 i 02) oglušili na izdanu zakonitu naredbu i nastavili sa napadom na zatvorenika 03, službenik je primijenio najblaže sredstvo prisile „RASPRŠIVAČ S DOPUŠTENIM NEŠKODLJIVIM TVARIMA“ prema zatvorenicima 01 i 02, nakon čega su zatvorenici odmah prekinuli s tjelesnim napadom na zatvorenika 03 te počeli postupati po naredbama službenika pravosudne policije. Potom su zatvorenici 01 i 02 izvedeni na hodnik 1 odjela, gdje su vezani sredstvima za vezivanje – ruke na leđa u svrhu ograničenja kretanja. Nakon čega su zatvorenici razmješteni u druge sobe.

Napadnuti zatvorenik 03 u vremenu od 20:00 do 21:20 sproveden je u bolnicu KBC Osijek – traumatologija, gdje je pregledan od dežurnog liječnika, čiji nalaz pokazuje lakše tjelesne ozljede.[9]

4.3.3. Primjena sredstva prisile -Zatvor u Sisku

Opis događaja:

Dana xx.yy.xxyy. godine službenici pravosudne policije (3 službenika) nadzirali su zatvorenike na odjelu prilikom jutarnjeg konzumiranja terapije „Suboxone“.

Službenik pravosudne policije primijetio je da zatvorenik 01 pokušava zamotati terapiju u žvakaču gumu.

Medicinska sestra prilikom pregleda usne šupljine zatvorenika prije podjele i nakon konzumacije terapije nijeprimijetila ništa sumnjivo. Prilikom prolaska zatvorenika hodnikom odjela , službenik pravosudne policije primijetio je da je isti zatvorenik nešto ispljunuo u lijevu šaku. Službenici pravosudne policije xx i yy krenuli su za zatvorenikom te ga zatekli kod vrata od prostorije za praćenje TV-a.

Službenik pravosudne policije xx naredio je zatvoreniku da mu preda sadržaj iz šake,međutim isti je to odbio i pokušao staviti u usta. Službenik pravosudne policije uhvatio je zatvorenika za lijevu ruku, stavio je na leđa, te pomoću poluge na šaci (kao što predočava slika 6,7 8.) iz iste ruke uzeo žvakaču gumu u kojoj su se nalazile tablete „suboxone“, dvije tablete od 8 mg i dvije tablete od 2mg.

Potom su službenici pravosudne policije uhvatili zatvorenika svaki za jednu podlakticu i odveli u zasebnu prostoriju i obavili temeljitu pretragu zatvorenika, dok je treći službenik ostao na podjeli terapije.

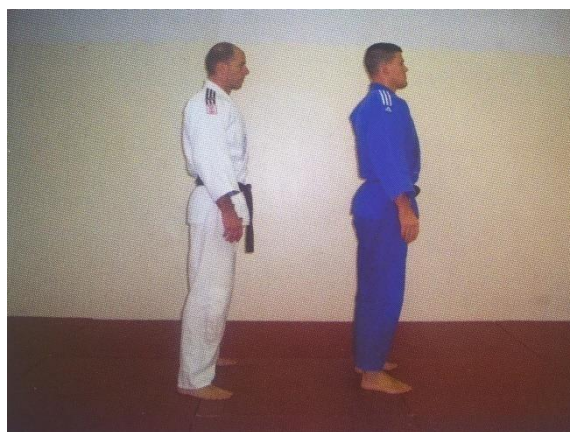
Usljed temeljite pretrage zatvorenika, zatvorenik je počeo vrijeđati službenika pravosudne policije „da je smrad, da mu nije mama da ga vuče za ruku po hodniku, te da ga se ne boji“, nakon čega je službenik pravosudne policije upozorio zatvorenika da se odmakne od njega i sjedne na stolicu. Zatvorenik se na naredbu oglušio i krenuo prema službeniku pravosudne policije mašući rukama. Službenik pravosudne policije primijenio je sredstvo

prisile raspršivač s neškodljivim dopuštenim tvarima pošpricavši ga u predjelu lica i očiju. Po primjeni sredstva prisile, zatvorenik se smirio, odmaknuo se od stola, te su mu službenici pravosudne policije omogućili da ispere lice i oči.

Zatvorenik je odveden na liječnički pregled u ambulantu kaznionice gdje je od strane liječnika utvrđeno da nema nikakvih povreda.

Pronađena količina tableta „suboxone“ u žvakačoj gumi u potpunosti odgovara količini tableta koju je zatvorenik trebao konzumirati.

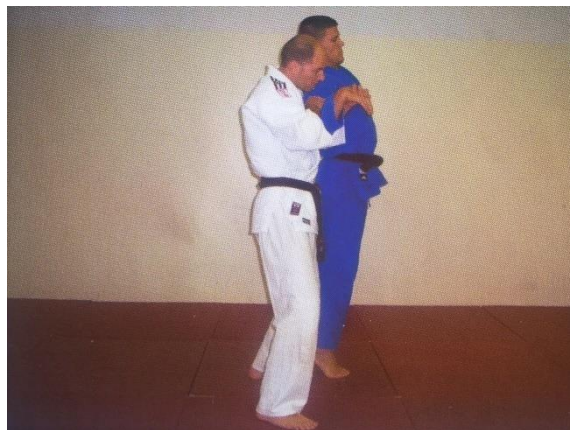
Prema zatvoreniku primijenjene su posebne mjere održavanja reda i sigurnosti, pojačan nadzor i odvajanje od ostalih zatvorenika.[10]

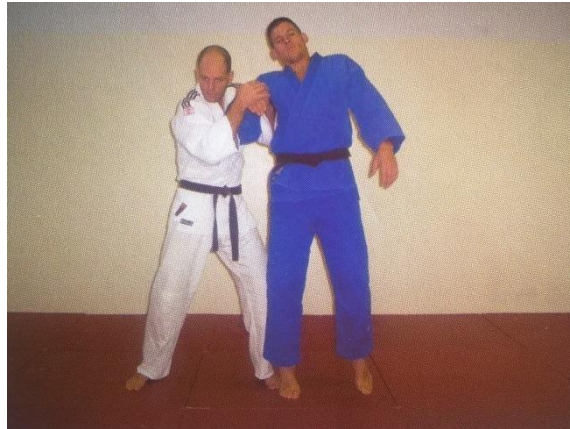
Slika 6 Predodžba -primjene zahvata za privođenje - Poluga na šaci desne ruke[7]

Slika 7.Predodžba- primjene zahvata za privođenje – Poluga na šaci desne ruke[7]

Slika 8.Predodžba- primjena zahvata za privođenje – Poluga na šaci desne ruke[7]

Slika 9. Predodžba-primjene zahvata za privođenje - Poluga na šaci desne ruke[7]

4.3.4. Primjena sredstava prisile -Kaznionica i zatvor u Požegi

Opis događaja:

Dana xx.yy.xxyy. godine u vrijeme doručka za zatvorenice u vremenu od 08:00 do 08:30 sati u prostoru blagovaonice došlo je do tjelesnog napada zatvorenici 01 prema zatvorenici 02.

U 8:15 sati za vrijeme doručka, zatvorenica 01 ustala je od stola i krenula do sredine blagovaonice.U tom trenutku službenica pravosudne policije izdala je naredbu zatvorenici 01 da se vrati na svoje mjesto, no zatvorenica je naglo skrenula, došla s leđa zatvorenici 02 te ju je počela udarati rukama po glavi.Zatvorenica se nije branila niti je uzvratila udarac. Odmah je dotrčala službenici pravosudne policije u namjeri sprečavanja daljnjeg tjelesnog napada.

U 18:16 prema zatvorenici 01 primijenjeno je sredstvo prisile, zahvat za privođenje- ključ na laktu desne ruke, te je izvela zatvoricu iz prostorije na krug kaznionice za žene, što je potrajalo do 8:25, kada su i prestali razlozi za primjenu navedenog sredstva prisile.

Za vrijeme kao i nakon primjene sredstava prisile zatvorenica 01 nije pružala otpor, te je u 8:45 sati prema istoj primijenjena posebna mjera održavanja reda i sigurnosti- odvajanje od ostalih zatvorenica.

U kaznionicu je pozvan liječnik, koji je obavio pregled obje zatvorenice, te utvrdio da nemaju povrede, o čemu je izdao liječničku potvrdu.

Sredstvo prisile je opravdano primijenjeno.[8]

4.3.5. Primjena sredstva prisile - Odgojni zavod u Turopolju

Opis događaja:

Dana xx.yy.xxyy. godine u 14:30 sati u Odjelu pojačane skrbi i nadzor u Turopolju u sobi br1. prema maloljetnom 01 primijenjeno je sredstvo prisile zahvat za privođenje i gumena palica.

Navedenog dana u 14:15 sati maloljetnik 01 na njegov zahtjev pušten je nawc, a na povratku u svoju sobu, izrazio je želju da konzumira cigaretu na šetalištu, što u tom trenutku nije bilo moguće provesti jer su se u šetnji u navedeno vrijeme nalazila dvojica maloljetnika sa službenicima pravosudne policije.

Maloljetni 01 počeo je negodovati ujedno bacivši pvc bocu vode u zid uz prijetnje da će nastaviti s devastiranjem inventara u sobi. Odmah zatim maloljetni 01 popeo se na radijator i iščupao metalni graničnik prozora. Vidjevši da je na odjelu incidentni događaj službenik pravosudne policije koji je bio na osiguranju šetnje, prekinuo je šetnju, te uputio se u ispomoć kolegi. Zajedno s kolegom ušao je u sobu te su izdali zakonitu naredbu maloljetniku da prestane s uništavanjem inventara i agresivnim ponašanjem na što se ovaj oglušio. Službenici su iz sobe izveli maloljetnog 01 koji je predao metalni graničnik koji je strgnuo s prozora.

Nakon ponovljenog upozorenja da prestane s neprimjerenim ponašanjem, službenici su maloljetnog 01 upozorili da će biti primorani primijeniti sredstvo prisile ukoliko on nastavi s takvim ponašanjem. Malodobni 01 u tom trenutku je uzeo plastičnu bocu s vodom i bacio je u prozorsko staklo. Kako staklo nije puklo od udarca boce, zatrčao se prema prozoru u namjeri da ga razbije. Službenici pravosudne policije odmah su krenuli za njim i uhvatili ga za ruke u namjeri da ga spriječe. Uspjeli su ga spriječiti u razbijanju prozora, no zahvat za privođenje nisu uspjeli primijeniti jer je maloljetnik jače fizičke građe i istrgnuo se i počeo pružati aktivan otpor mašući rukama i nogama u namjeri da udari službenike. Službenici su u tom trenutku svaki po jednim odmjerenim

udarcem gumenom palicom spriječili napad i uspjeli maloljetnika vezati lisicama.

Kako je maloljetnik i dalje prijetio uništavanjem inventara i samoozljeđivanjem, vezan je za krevet, ali je i vezan udarao nogama i glavom o krevet. Službenici pravosudne policije su odmah o incidentnom događaju izvijestili dežurnog u odgojnom zavodu te napisali službene zabilješke te obavijestili njegovu odgajateljicu koja je s istim obavila razgovor.

Maloljetnika 01 u 18:30 sati su 2 službenika pravosudne policije odveli na liječnički pregled u Zatvorsku bolnicu u Zagreb, gdje je pregledan od strane psihijatrice, koja nije našla indikacije za hospitalizaciju te je isti vraćen u odgojni zavod. Maloljetniku će biti ponovljen liječnički pregled nakon 12 sati.[10]

4.3.6. Primjena sredstva prisile - Kaznionica u Lipovici - Popovači

Opis događaja:

Dana xx.yy.xxyy. godine dva službenika pravosudne policije u 7:15 sati sa zatvorenikom 01 krenuli su iz Kaznionice u Lipovici na Općinski kazneni sud u Opatiji, radi zakazane rasprave zatvoreniku u 11 sati.

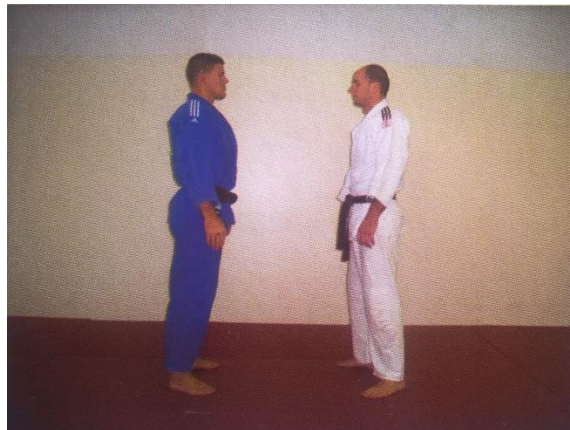
Naime, zatvorenik je otprije poznat kao zatvorenik suicidalnog ponašanja, te je isti tri dana prije zakazane rasprave bio nervozan i staklom si je izrezao lijevo koljeno koje mu je u ambulanti u kaznionice pregledan od strane liječnika.

Dakle, zakazana rasprava, koja je počela u 11 sati, gdje je zatvorenik pozvan u svojstvu optuženog, te čekao na svoj red na svoj iskaz. Rasprava je započela saslušanjem, odnosno iskazom svjedoka. U sudnici su se nalazila dva svjedoka koja su trebala dati svoj iskaz. Međutim, kod iskaza prvog svjedoka, zatvorenik 01 vidno se je uzrujao uslijed navodnog „lažnog iskaza“ svjedoka, te je uslijed iskaza ustao, ljutito istrgao povez sa noge, pogodio ga istim u leđa svjedoka te vidno uzrujan povišenim tonom rekao svjedoku „LAŽEŠ, SMEĆE JEDNO, DOK IZAĐEM PLATIT ĆES MI ZA OVO“.Sutkinja koja je vodila raspravu dala je usmeni nalog službenicima pravosudne policije da zatvorenika izvedu iz sudnice, da je za njega rasprava završena, te da ga vode natrag u Kaznionicu u Lipovicu, te da će mu putem Kaznionice biti uručen novi poziv za raspravu.

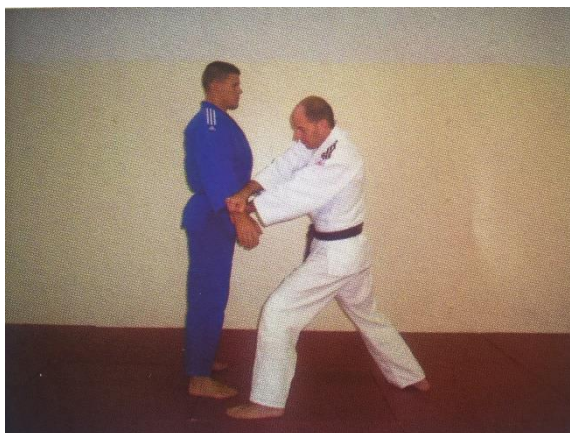
Nakon čega su službenici pravosudne policije postupili sukladno usmenom nalogu sutkinje te pomoću zahvata za privođenje- ključ na laktu, zatvorenika su izveli iz sudnice te sproveli natrag u Kaznionicu u Lipovici-Popovači (kao što je predočeno slikama 10,11,12,13,14,15.).

Po povratku u Kaznionicu u 14:45 sati zatvorenik je odveden u ambulantu kaznionice na liječnički pregled od strane liječnika kojom prigodom mu nisu uočene ozljede uslijed primjene sredstava prisile.

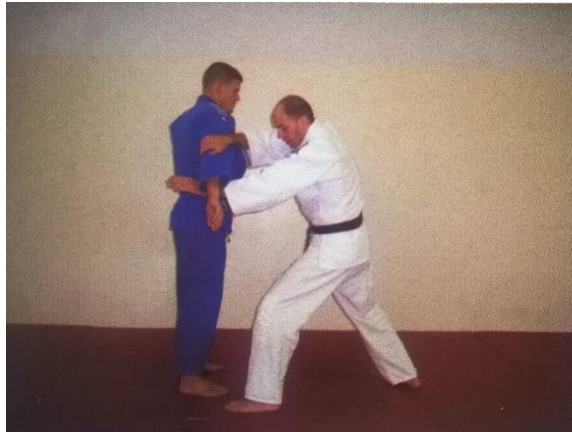
Nakon čega je prema zatvoreniku primijenjena posebna mjera održavanja reda i sigurnosti, odvajanje u zasebno odvojenu prostoriju bez opasnih stvari, te mu je ponovljen liječnički pregled nakon 12 sati.[9]

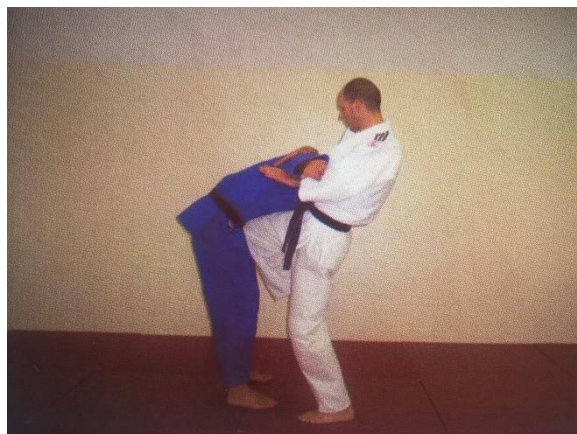
Slika 10.Predodžba-primjene zahvata za privođenje - Ključ na laktu[7]

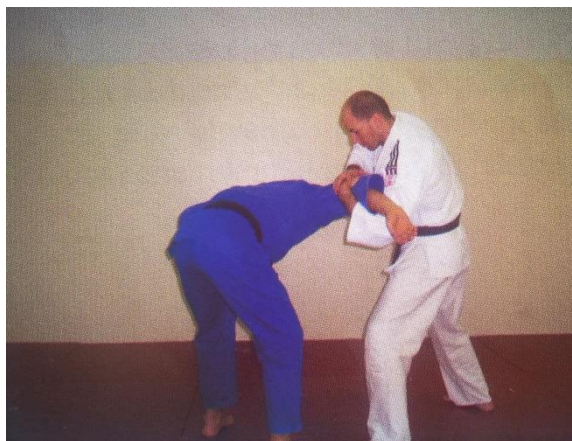
Slika 11.Predodžba-primjene zahvata za privođenje - Ključ na laktu[7]

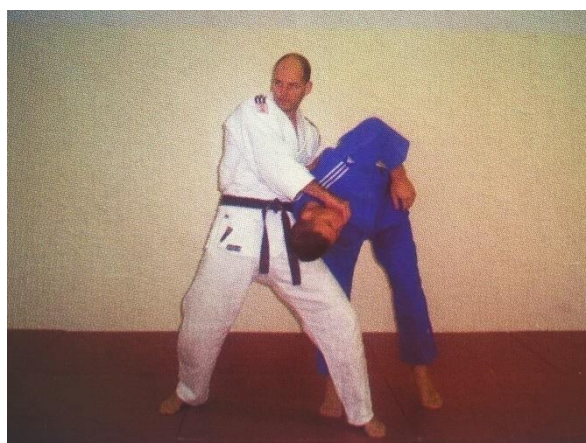
Slika 12. Predodžba- primjene zahvata za privođenje – Ključ na laktu[7]

Slika13. Predodžba-primjene zahvata za privođenje - Ključ na laktu[7]

Slika 14. Predodžba-primjene zahvata za privođenje – Ključ na laktu[7]

Slika15. Predodžba- primjene zahvata za privođenje – Ključ na laktu[7]

4.3.7. Primjena sredstva prisile - Kaznionica u Lepoglavi

Opis događaja:

Dana xx.yy.xxyy. godine u 16:35 sati po završetku boravka na svježem zraku zatvorenika i vraćanju na odjel, prolaskom kroz prizemlje zgrade prema stepeništu dežurni kaznionice začuo je galamu. Izašao je na hodnik i vidio zatvorenika 01 kako glasno galami kroz hodnik. Na poziv da stane i upit zašto galami, zatvorenik odgovara riječima „odjebi od mene“ na što dežurni upita, čemu takvo ponašanje, isti odgovara, rekao sam ti „odjebi, nisi mi ti tata“.

U 17 sati dežurni kaznionice šalje 4 službenika pravosudne policije, kako bi zatvorenika izdvojili iz odjela i smjestili na odjel posebnog tretmana zbog upornog odbijanja zapovijedi službene osobe i vulgarnog ponašanja. Po dolasku u sobu 213 odjelni policajac izdaje zapovijed zatvoreniku da izađe iz sobe iz razloga što će biti premješten u Odjel posebnog tretmana i prema istom će se primijeniti posebna mjera održavanja reda i sigurnosti, odvajanje od ostalih zatvorenika, zatvorenik odbija i izjavljuje da će udariti prvog policajca koji mu priđe. O odbijanju zapovijedi i iskazanoj prijetnji zatvorenika odjelni policajac izvještava dežurnog kaznionice, koji u dogovoru s nadređenima donosi odluku o primjeni sredstava prisile „električni paralizator“ te određuje odjelnog pravosudnog policajca koji ima položenu licencu za uporabu električnog paralizatora.

U 17:55 sati, pravosudni policajci u interventnim odjelima ulaze u sobu 213 te glasno izdaju zapovijed da svi zatvorenici legnu na pod, pet zatvorenika je poslušalo zapovijed te legli na pod, osim zatvorenika koji se oglušio na zapovijed, ustao sa stolice i pružao pasivan otpor. Na ponovljenu zapovijed da legnu na pod, isti se oglašuje i iz pasivnog otpora prelazi u aktivni otpor, na način da je zadao nekoliko udarca rukom i nogom u štit službenicima pravosudne policije. Uvidjevši da zatvorenik neće prestat s aktivnim otporom službenik pravosudne policije koji ima položenu licencu za uporabu električnog paralizatora primjenjuje prema zatvoreniku sredstvo prisile električni paralizator, na način da je električni paralizator prislonio zatvoreniku iznad koljena desne

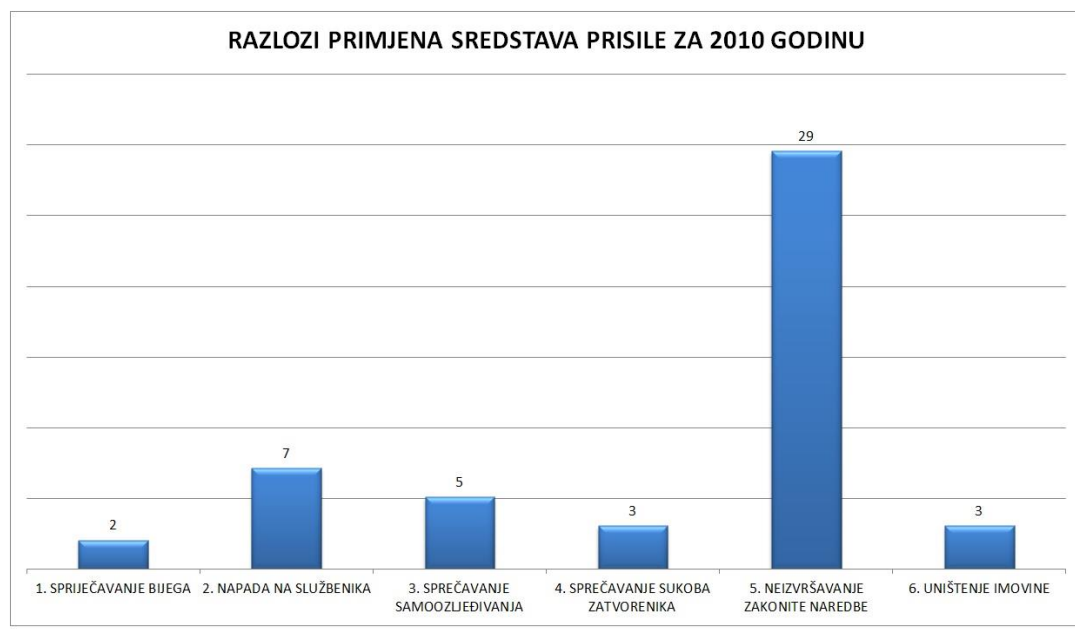
noge i djelovanjem otprilike 3 minute onesposobio zatvorenika, te ga potom spustio na pod, stavili su sredstva za vezivanje, odveli iz sobe te izvršili temeljitu pretragu zatvorenika, te u 18:00 sati je počela posebna mjera održavanja reda i sigurnosti, smještaj u posebno osiguranu prostoriju bez opasnih tvari i vezivanje ruku i nogu lisicama- lisice o remen.

U 18:20 sati zbog primijenjenogsredstva prisile, zatvorenik je odbio liječnički pregled od strane DZ Lepoglava, gdje je liječnik konstatirao, da zatvorenik ima laganu površinsku ogrebotinu lijevog lakta, dok drugih ozljeda nema. Isti je također izdao potvrdu da je zatvorenik sposoban boraviti u prostoriji bez opasnih tvari.

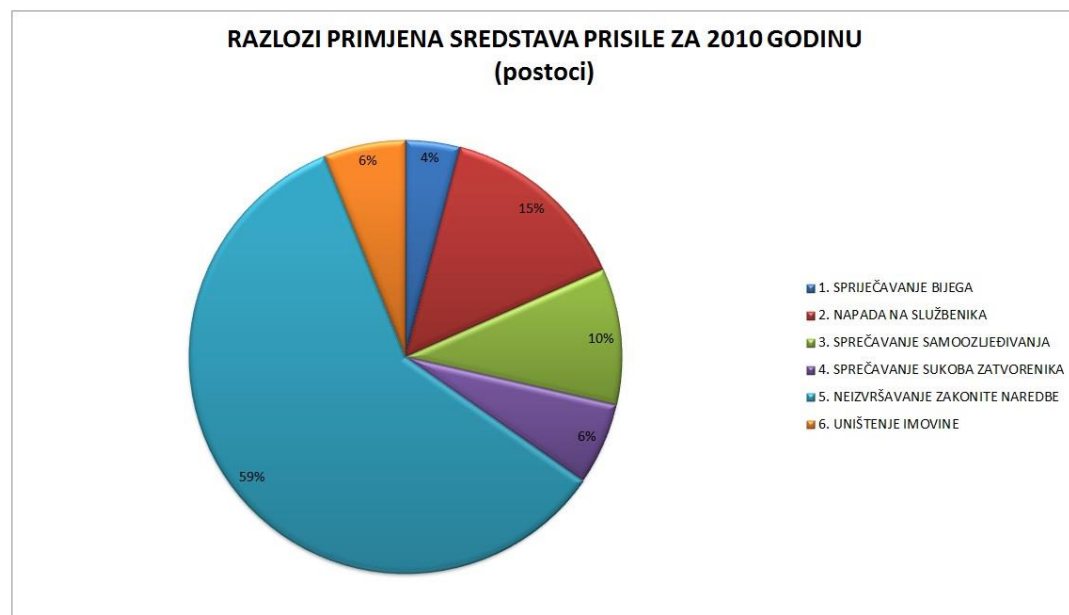
Tom prilikom je ujedno izvršeno alkotestiranje svih u odjelu osiguranja, svi negativni.[11]

4.4. Izvješća o primjeni sredstava prisile od 2010 do 2014 godine

4.4.1. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2010 godinu

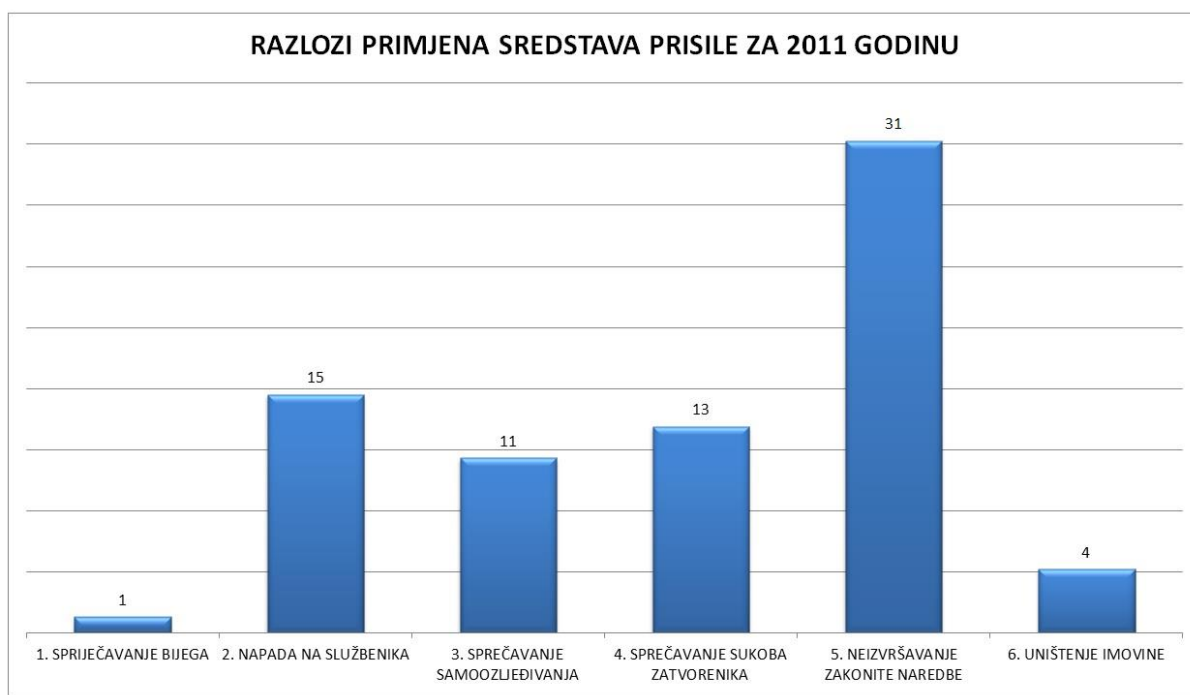

Slika16: Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2010.godinu[12]

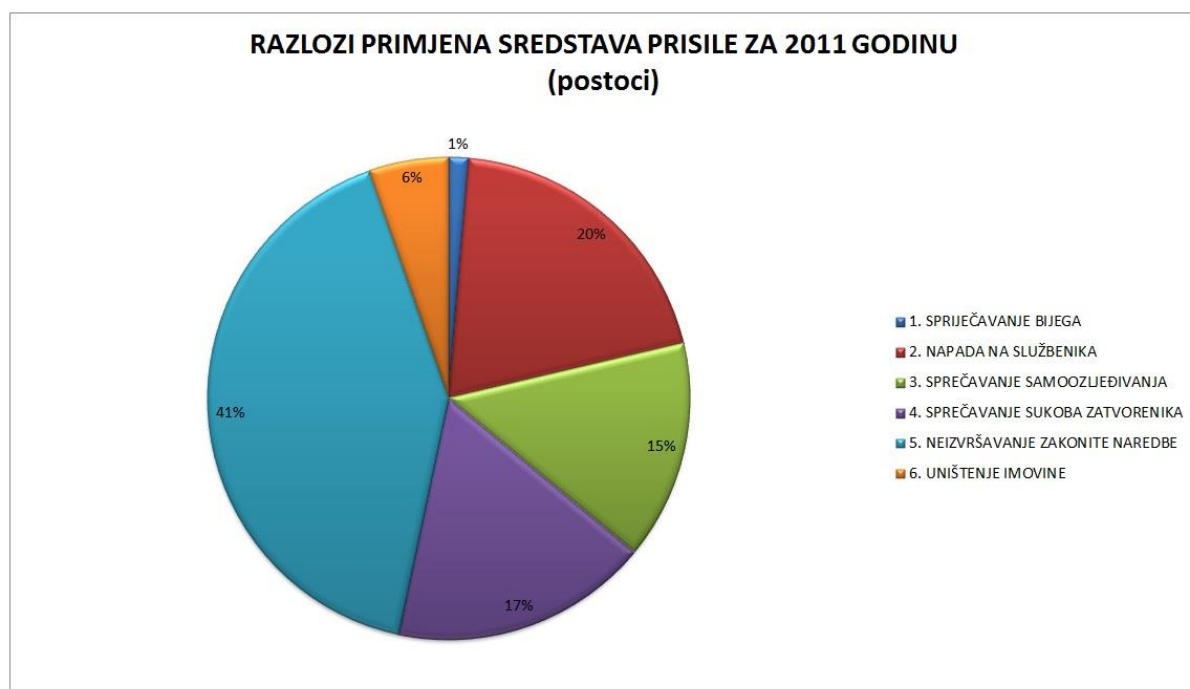

Slika17: Razlozi primjene sredstava prisile(u postocima)

4.4.2. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2011.Godinu[12]

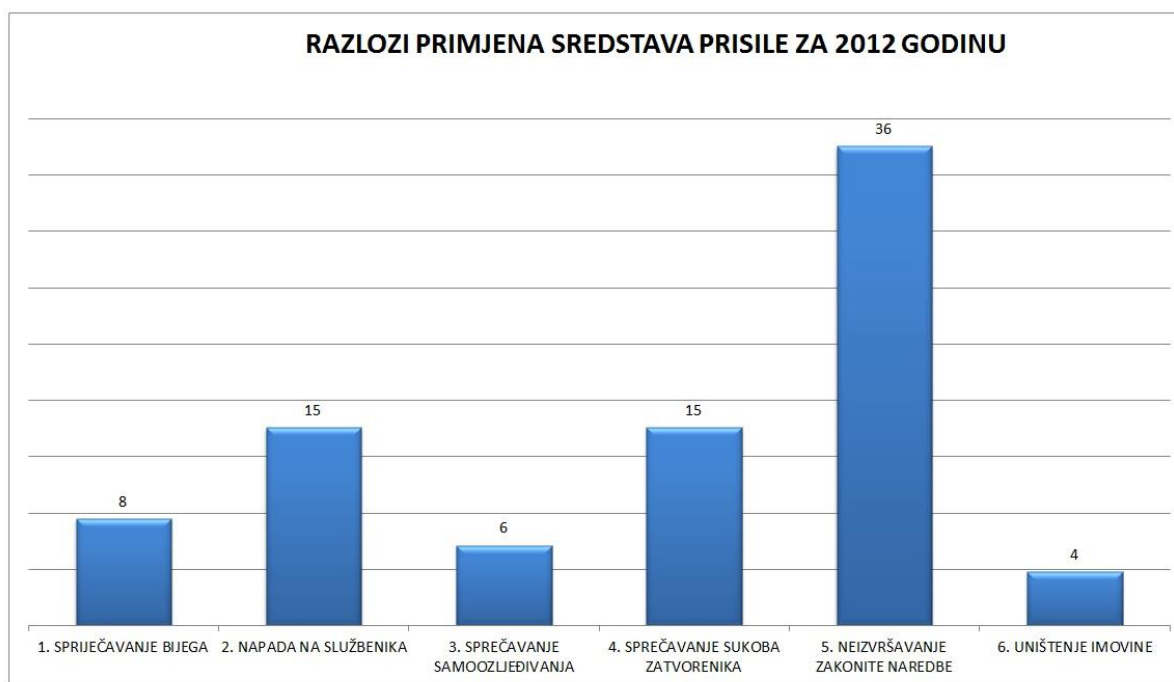

Slika18. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2011.godinu[12]

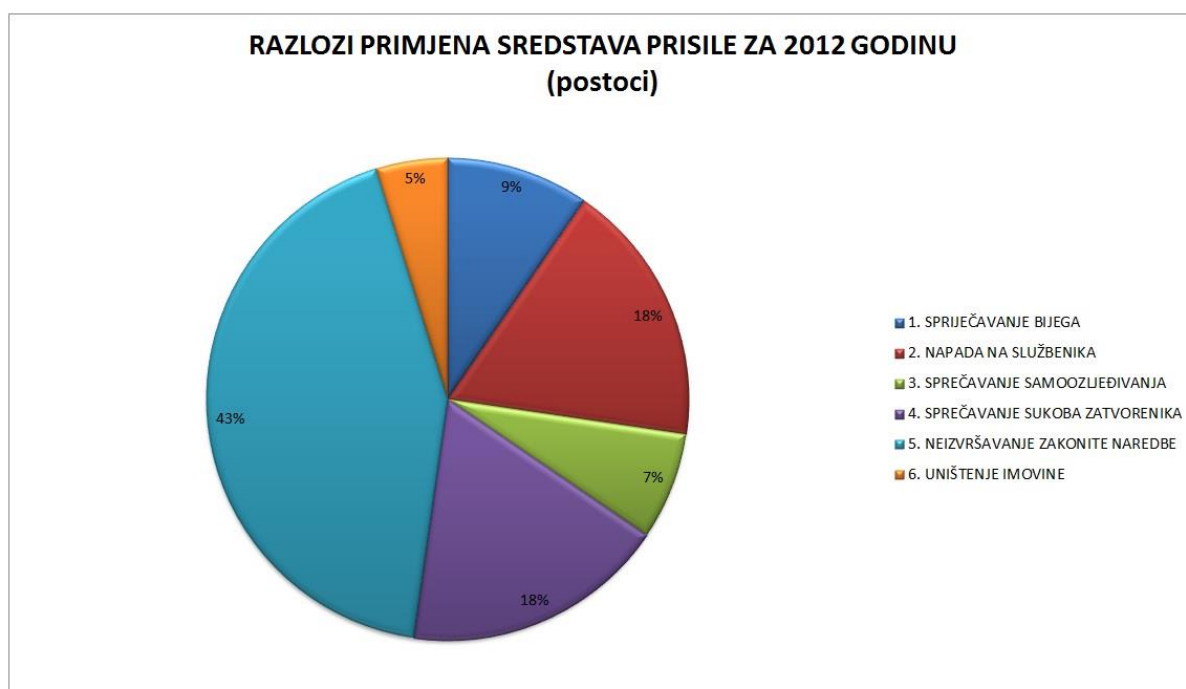

Slika19. Razlozi primjene sredstava prisile za 2011. godinu (u postocima)[12]

4.4.3. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2012. godinu

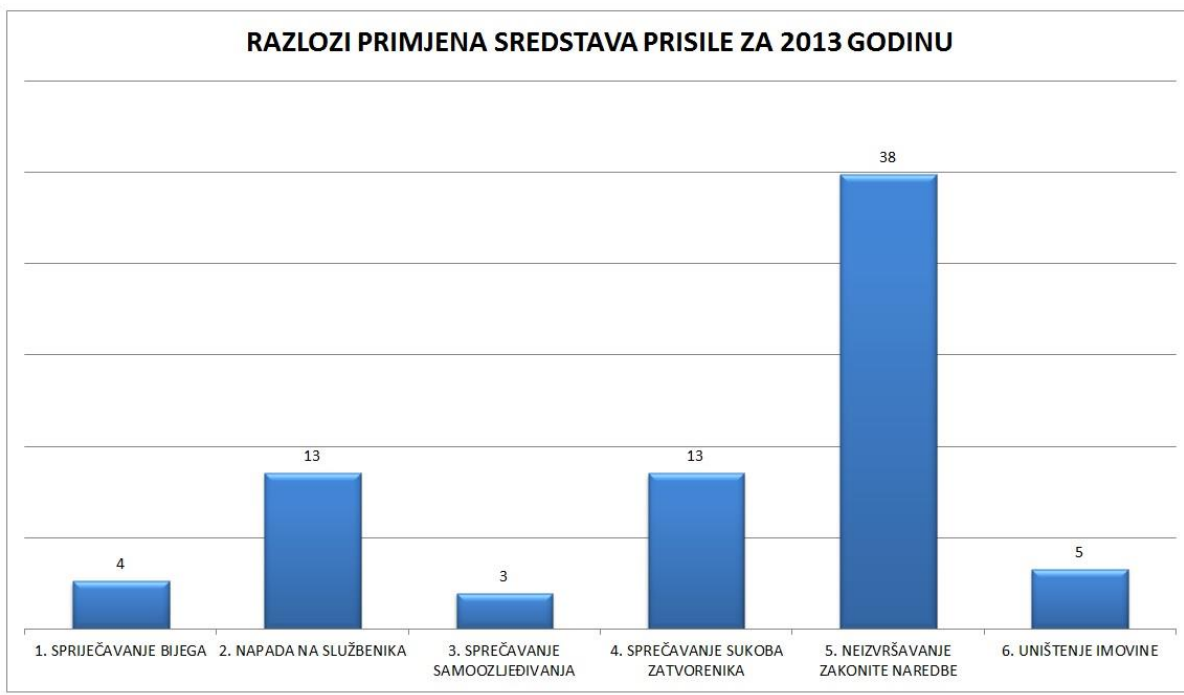

Slika 20. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2012 godinu[12]

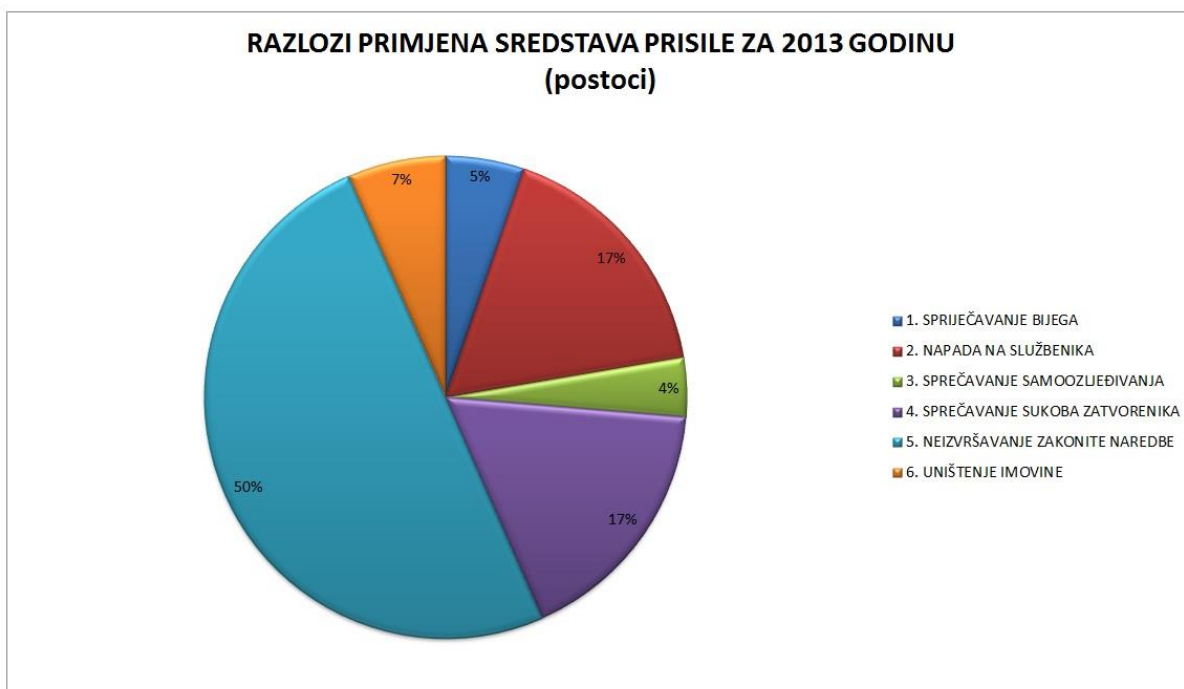

Slika 21. Razlozi primjene sredstava prisile za 2012. godinu (u postocima)[12]

4.4.4. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2013. godinu

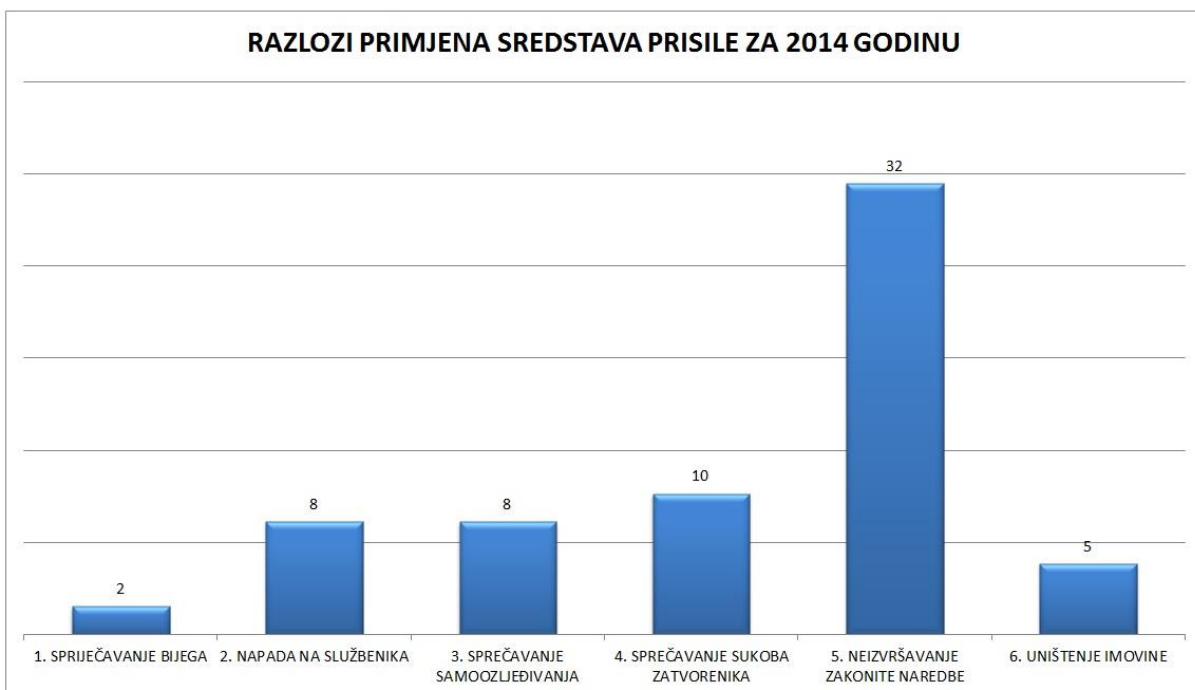

Slika 22. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2013 godinu[12]

Slika23. Razlozi primjene sredstava prisile za 2013. godinu (u postocima)[12]

4.4.5. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2014. godinu

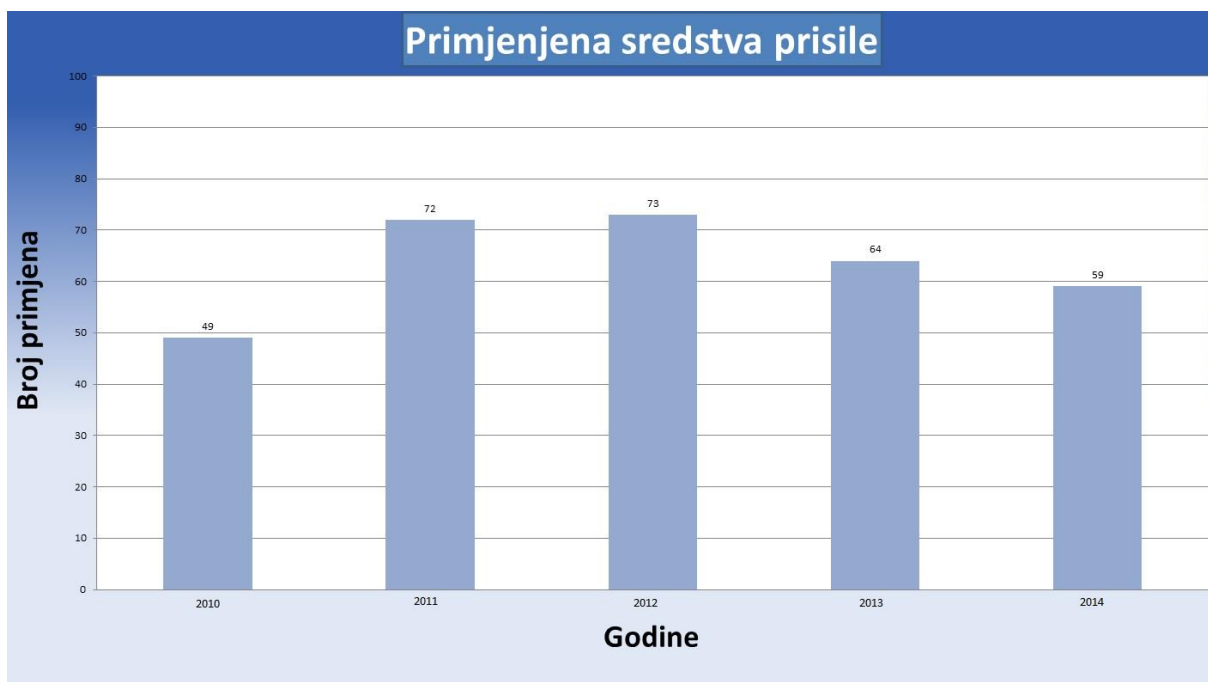

Slika24.Izvješće o primjeni sredstava prisile u 2014.godinu[12]

Slika25. Razlozi primjene sredstava prisile u 2014. godini (u postocima)[12]

4.4.6. Izvješće o primjeni sredstava prisile u razdoblju od 2010. -2014. godine

Slika 26. Izvješće o primjena sredstava prisile u razdoblju od 2010. – 2014 godine[12]

5. ZAKLJUČAK

Na samom kraju završnog rada još jednom od srca hvala mentoru dr.sc. Vladimiru Tudić, prof. v.š na dodijeljenoj temi iz mog područja rada, gdje imam iskustva i prakse petnaest godina, gdje sam mogla primijeniti znanje stečeno na Specijalističkom studiju na kolegiju Alarmni sustavi.

U zaključku ovog rada je osvrt na moj osobni stav o problematici zatvorskog sustava, te prijedlog i mišljenje kako poboljšati mjere sigurnosti u prvom redu zaposlenika a potom zatvorenika, te usporedba nekih drugih zemalja sa Republikom Hrvatskom, kada govorimo o mjerama osiguranja, primjene tjelesne mjere- sredstva prisile.

Osnovna problematika zatvorskog sustava je premali iznos državnog proračuna na godišnjoj bazi koji dobiva Ministarstvo pravosuđa, od kojeg se jedan mali dio odvaja za zatvorski sustav, ostalo na druge resurse u sklopu Ministarstva pravosuđa.

Zbog čega nedostatak financija, dovodi do određenih problema u radu zatvorskog sustava?

Da bi zatvorski sustav dobro funkcionirao na dnevnoj, tjednoj, mjesečnoj bazi potrebno je zadovoljiti niz malih čimbenika koje je nemoguće realizirati bez dovoljno financijskih sredstava.

Nedvojbeno je to, da bi zatvorski sustav puno bolje, učinkovitije i efikasnije funkcionirao kad bi se u državnom proračunu Republike Hrvatske osigurala sredstva za edukaciju.

U godišnju ocjenu državnih službenika odjela osiguranja ulazi provjera tjelesne sposobnosti službenika i ocjensko gađanje, a edukacija na temu istog tijekom godine nije omogućena i nije provedena zbog nedostatka financijskih sredstava. Provođenje edukacije na godišnjoj bazi, dovelo bi do poboljšanja mjera osiguranja- tjelesne mjere, gdje bi službenici bili spremniji za svaku incidentnu situaciju bilo unutar objekta kojeg osiguravaju, bilo na vanjskom osiguranju zatvorenika, primjerice na sudu ili u bolnici i slično.

Provodeći istraživanje primjene sredstava prisile na području Republike Hrvatske u zatvorskom sustavu, u kaznionicama i zatvorima, u periodu od 2010. - 2014. godine, dakle, periodu od pet godina došla sam do zaključka da je vrlo mali postotak primjene sredstva prisile, što je u konačnici i odličan pokazatelj, koji pokazuje da se najviše problema na koje nailazimo u radu sa zatvorenicima rješava komunikacijskim vještinama te iz tog razloga se primjena tjelesnih mjera smanjuje iz godine u godinu.

Na samom kraju rada napravljen je kratki osvrt na propise i postupanje nekih drugih država kako bismo vidjeli postoji li ujednačena pravna regulativa kojom se propisuje primjena sredstava prisile prema zatvorenicima.

Zatvorski sustav Savezne Republike Njemačke – Strafvollzugsgesetz navodi da su sredstva prisile: fizička snaga usmjerena prema osobi i imovini, sredstva za vezanje, palica, kemijska sredstva i vatreno oružje.[19]

Ovlaštena službena osoba u zatvoru može primijeniti sredstva prisile radi održavanja reda i sigurnosti, ukoliko na drugi način to nije bilo moguće riješiti.

Sredstva prisile se osim prema zatvorenicima mogu koristiti i prema drugim osobama koje oslobađaju zatvorenika, osobe koja neovlašteno ulaze u prostorije zatvora ili se u njima neovlašteno nalaze.

Kada je uporabu sredstava prisile naredio nadređeni, zatvorski službenik ga je dužan primijeniti, ukoliko time ne krši ljudsko dostojanstvo i ukoliko time ne čini kazneno djelo.

Prije primjene sredstava prisile izdaje se upozorenje, osim u slučajevima gdje sredstvo prisile mora bit odmah primijenjeno kako bi se spriječilo počinjenje kaznenog djela ili izbjegla neposredna opasnost .

Vatreno oružje će se upotrijebiti kada druga sredstva prisile ne daju potrebne rezultate.

Vatreno oružje upotrijebit će se bez upozorenja kako bi se time izbjegla neposredna opasnost po život i tijelo.

U sustavu izvršavanja kazne zatvora u Federaciji Bosne i Hercegovine, postoje četiri zakona koji reguliraju izvršenje kazne zatvora.

Sredstva prisile ovlašteni zatvorski službenik može upotrijebiti protiv pritvorenika ili zatvorenika samo kada je to neophodno da se spriječi bijeg, fizički napad na zaposlenike ili druge osobe, nanošenje povreda drugim osobama, pružanje otpora prema zakonitom postupanju ovlaštene osobe, samoozljeđivanje ili počinjenje materijalne štete pritvorenika ili zatvorenika.

Uporaba vatrenog oružja propisana je tako da je ovlašteni zatvorski službenik može primijeniti samo, ako na drugi način ne može zaštititi život ljudi, odbiti neposredni napad kojim se ugrožava njegov život ili život službenika, odbiti napad na objekt koji osigurava, spriječiti bijeg zatvorenika iz ustanove zatvorenog tipa ili posebnog odjela zatvorenog tipa i spriječiti bijeg pritvorenika ili zatvorenika kojeg se sprovodi ili osigurava.[16]

Zakon o izvršenju krivičnih sankcija Republike Srpske detaljnije opisuje primjenu sredstava prisile, te kao sredstva prisile još navodi vezanje i izdvajanje, dok zakon Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija navodi da su sredstva prisile: fizička snaga, palica, šmrkovi s vodom, kemijska sredstva, vatreno oružje.[17]

Usporedbom zakona koji reguliraju primjenu sredstava prisile prema zatvoreniku u SR Njemačkoj, Republici Hrvatskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine, vidimo razliku u načinu prikazivanja primjene sredstava prisile i posebnih sredstava za održavanje reda i sigurnosti ili ograničavanja kretanja, dok se u jednom pravnom sustavu vezanje propisuje kao sredstvo prisile, u drugima je ono prikazano kao sigurnosna mjera, kao što i u Republici Srpskoj, izdvajanje je zakonom propisano kao sredstvo prisile.

Na kraju ove analize možemo zaključiti da je zakonodavac u Republici Hrvatskoj i Republici Srpskoj preciznije propisao primjenu sredstava prisile nego što su zakonodavci prethodno spomenutih država.

Zakonodavstvo prethodno spomenutih zemalja koje propisuje primjenu sredstava prisile prema zatvoreniku temelji svoje zakone na međunarodnim pravnim izvorima koje donose Ujedinjeni narodi i Vijeće Europe i oni govore da se nitko ne smije podvrgnuti mučenju ili okrutnom nečovječnom ili ponižavajućem postupku ili kazni.[13]

Stoga se sredstvo prisile ne smije koristiti prema zatvoreniku u svrhu kažnjavanja već isključivo kao sredstvo kojim će se spriječiti bijeg zatvorenika, fizički napad zatvorenika i na druge osobe, samoozljeđivanja ili počinjenje materijalne štete.

6. LITERATURA

- [1] Dr.sc. Vladimir Tudić, prof.v.š, Alarmni sustavi, Predavanja: Veleučilište u Karlovcu, akademska godina 2016/2017
- [2] https://pravosudje.gov.hr/zatvorski_sustav/6150 pristupljeno R/2017
- [3] Narodne novine(1999): Zakon o izvršavanju kazne zatvora, Zagreb, Narodne novine 128/1999
- [4] [https://www.zakon.hr/z/291/Zakon-o-privatnoj –zaštiti](https://www.zakon.hr/z/291/Zakon-o-privatnoj--zastiti) pristupljeno R/2017
- [5] Narodne novine(2009): Pravilnik o načinu obavljanja poslova odjela osiguranja u kaznionicama i zatvorima, Zagreb, Narodne novine 48/2009
- [6] Narodne novine (2009): Pravilnik o načinu primjene sredstava prisile, Zagreb, Narodne novine 48/2009
- [7] Bunić.B, Merslavić.V, Panžić.H: „Tehnike samoobrane za pravosudnu policiju“ Zagreb, 2008.
- [8] Ministarstvo pravosuđa, Izvještaj o stanju i radu kaznionica, zatvora i odgojnih zavoda za 2010. godinu
- [9] Ministarstvo pravosuđa, Izvještaj o stanju i radu kaznionica, zatvora i odgojnih zavoda za 2011. godinu
- [10] Ministarstvo pravosuđa, Izvještaj o stanju i radu kaznionica, zatvora i odgojnih zavoda za 2012. godinu
- [11] Ministarstvo pravosuđa, Izvještaj o stanju i radu kaznionica, zatvora i odgojnih zavoda za 2013.godinu
- [12] Ministarstvo pravosuđa, Izvještaj o stanju i radu kaznionica, zatvora i odgojnih zavoda za 2014. godinu
- [13] Europska Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te protokol uz tu Konvenciju. NN 18/97, 6/99
- [14] Europska zatvorska pravila, Preporuka br(2006)2., Vijeće Europe, 2006.
- [15] Opća deklaracija o ljudskim pravima, Opća skupština Ujedinjenih naroda, Rezolucija 217/III
- [16] Zakon o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine, Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, br44/98, 42/99, 12/09,

[17] Zakon o izvršenju krivičnih sankcija Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, br 55/14

[18] Zakon o sudskoj policiji, Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, br 19/96, 37/04

[19] Gesetz über den Vollzug der Freiheitsstrafe und der freiheitsentziehenden Massregeln der Besserung und Sicherung - Strafvollzugsgesetz (StVollzG), vom 1976 (BGBl, S 581), 2009 (BGBl, S 2274).

7. POPIS SLIKA

Sl. 1. Tijela zatvorskog sustava	6
Sl. 2.Predodžba- primjene sredstava prisile – Izbijanje noge nogom	13
Sl. 3.Predodžba- primjene sredstava prisile – Izbijanje noge nogom	13
Sl. 4.Predodžba- primjene sredstava prisile – Izbijanje noge nogom	14
Sl. 5.Predodžba- primjene sredstava prisile – Izbijanje noge nogom	15
Sl. 6. Predodžba- primjene zahvata za privođenje – Poluga na šaci	18
Sl. 7. Predodžba- primjene zahvata za privođenje – Poluga na šaci.....	18
Sl. 8. Predodžba- primjene zahvata za privođenje – Poluga na šaci.....	19
Sl. 9. Predodžba zahvata za privođenje – Poluga na šaci.....	20
Sl. 10.Predodžba- primjene zahvata za privođenje – Ključ na laktu	24
Sl. 11. Predodžba- primjene zahvata za privođenje – Ključ na laktu	24
Sl. 12. Predodžba- primjene zahvata za privođenje – Ključ na laktu	25
Sl. 13. Predodžba- primjene zahvata za privođenje – Ključ na laktu	25
Sl. 14.Predodžba- primjene zahvata za privođenje – Ključ na laktu	26
Sl. 15. Predodžba- primjene zahvata za privođenje – Ključ na laktu	26
Sl. 16. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2010. godinu	29
Sl. 17. Razlozi primjene sredstava prisile za 2010. godinu	29
Sl. 18.Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2011. godinu	30
Sl. 19. Razlozi primjene sredstava prisile za 2011. godinu	30
Sl. 20. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2012. godinu	31
Sl. 21. Razlozi primjene sredstava prisile za 2012. godinu	31
Sl. 22. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2013. godinu.....	32
Sl. 23. Razlozi primjene sredstava prisile za 2013. godinu	32
Sl. 24. Izvješće o primjeni sredstava prisile za 2014. godinu.....	33
Sl. 25. Razlozi primjene sredstava prisile za 2014. godinu.....	33
Sl. 26. Izvješće o primjeni sredstava prisile u razdoblju od 2010.– 2014.godine	35